

Sosyolojik Araştırma Etiği Nedir?

Çalışma Kağıdı

Sosyolojik araştırma etiği, araştırmacıların insan deneklerle çalışırken uyması gereken ahlaki ilkeler ve mesleki standartlar bütünüdür. Temel amaç, katılımcıların zarar görmesini engellemek ve araştırmanın dürüstlüğüne sağlamaktır.

Sorular

1. Bir sosyolojik araştırmada, katılımcılardan 'bilgilendirilmiş onam' alınmasının temel amacı nedir?

- A) Araştırmacının işini kolaylaştırmak
- B) Katılımcıların haklarını korumak ve özerkliklerini sağlamak
- C) Araştırmanın bilimsel geçerliliğini artırmak
- D) Veri toplama sürecini hızlandırmak

2. Araştırmacı, bir toplulukla ilgili sosyolojik bir araştırma yaparken, topluluğun hassas bilgilerini topladığında aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Tüm bilgileri kamuya açık olarak yayınlamak
- B) Katılımcıların kimliklerini gizli tutmak ve verileri anonimleştirmek
- C) Sadece kendi üniversite ağıyla paylaşmak
- D) Bilgileri katılımcıların rızası olmadan ilgili kurumlara iletmek

3. Bir araştırmacı, katılımcılara potansiyel olarak psikolojik rahatsızlık verebilecek bir konu hakkında araştırma yapıyorsa, hangi etik ilkeyi öncelikli olarak gözetmelidir?

- A) Maksimum fayda sağlama
- B) Zarar vermeme
- C) Adalet
- D) Verimlilik

4. Gönüllü Katılımın Önemi

5. Gizlilik ve Anonimlik

6. Zarar Vermeme İlkesi

7. Tanımla: Bilgilendirilmiş Onam Nedir?

8. Tanımla: Gizlilik ve Anonimlik Arasındaki Fark Nedir?

9. Tanımla: Sosyolojik Araştırmada En Önemli Etik İlke Hangisidir?

Cevap Anahtarı

1. B) Katılımcıların haklarını korumak ve özerkliklerini sağlamak — Bilgilendirilmiş onam, katılımcıların araştırma hakkında tam bilgi sahibi olarak özgür iradeleriyle karar vermelerini sağlayarak temel bir haklarını korur.
2. B) Katılımcıların kimliklerini gizli tutmak ve verileri anonimleştirmek — Gizlilik ve anonimlik, sosyolojik araştırmalarda katılımcıların korunması için hayati önem taşır. Kişisel verilerin yetkisiz kişilerle paylaşılmaması gerekir.
3. B) Zarar vermeme — Zarar vermeme (non-maleficence) ilkesi, araştırmacıların katılımcılara fiziksel veya psikolojik zarar vermekten kaçınmalarını gerektirir. Potansiyel riskler minimize edilmelidir.
4. Araştırmacılar, potansiyel katılımcılara araştırmanın amacı, süresi, prosedürleri ve olası riskleri hakkında tam ve anlaşılır bilgi vermelidir. Katılımcılar, herhangi bir baskı veya zorlama olmaksızın araştırmaya katılma veya katılmama özgürlüğüne sahip olmalıdır.
5. Toplanan veriler, katılımcıların kimliklerini açığa çıkarmayacak şekilde gizli tutulmalıdır. Mümkün olduğunda, veriler anonimleştirilmeli ve raporlamada kişisel bilgilerden kaçınılmalıdır.
6. Araştırmacılar, fiziksel, psikolojik, sosyal veya ekonomik açıdan katılımcılara zarar verebilecek eylemlerden kaçınmalıdır. Araştırmanın potansiyel riskleri, beklenen faydalarla dikkatlice tartılmalıdır.
7. Katılımcının araştırmaya katılmadan önce, araştırmanın amacı, riskleri ve faydaları hakkında tam bilgi alarak özgür iradesiyle verdiği onaydır.
8. Gizlilik, katılımcının kimliğinin ve verilerinin korunmasıdır; Anonimlik ise verilerin toplanması sırasında bile kimliğin belirlenememesidir.
9. Katılımcıların zarar görmemesi ilkesi (Non-maleficence) ve gönüllü katılım ilkesi en temel etik prensiplerdir.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.